

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою економіка та стратегія розвитку підприємства
(назва освітньої програми)

на тему: **«Підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві»**

Виконавець:

студент факультету ФЕУП
Дегтяренко Віталій Олександрович
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Кошельок Галина Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ОДЕСА – 2020

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Дана тема є актуальною для всіх виробничих та не виробничих підприємств, які хочуть створити сильну та конкурентоспроможну організацію з ефективною системою управління. У часи економічної нестабільності та умовах кризи, стабільне функціонування підприємства можливо не лише за допомогою ефективного використання ресурсів, але й ефективним використанням персоналу. Правильне використання та впровадження різноманітних моделей мотивації праці, створення додаткових фондів заохочення розкриває повний виробничий потенціал підприємства, та покращує соціально-економічний стан всієї країни. І саме тому, сьогодні, інвестиції в трудові ресурси підприємства та ефективне їх використання є ключовою запорукою конкурентоспроможності підприємства як на внутрішньому ринку так і на ринках Європи та світу.

Метою кваліфікаційної роботи є напрямки підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві ПАТ «Одескабель». Досягнення цієї мети зумовило необхідність постановки та вирішення таких завдань:

1. Розкрити поняття та сутність персоналу, його роль у виробничому процесі.
2. Розглянути методичні основи планування чисельності персоналу.
3. Дослідити фактори підвищення ефективності використання працівників на підприємстві.
4. Охарактеризувати стан і розвиток діяльності виробників кабельної-провідникової продукції та загальна характеристика виробничо-господарської діяльності ПАТ
5. Аналіз використання персоналу на підприємстві.
6. Провести аналіз ефективності персоналу на підприємстві, визначити фактори, що впливають на зміну ефективності використання персоналу.
7. Дослідити закордонні моделі мотивації персоналу на підприємстві.
8. Розглянути структуру та ступені адаптації на підприємстві.
9. Розрахунок економічного ефекту від запропонованих заходів, що до підвищення ефективного використання персоналу.

Об'єкт дослідження є персонал підприємства ПАТ «Одескабель», який є одним із головних елементів виробничого процесу.

Предмет дослідження є теоретичні та практичні аспекти підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві ПАТ «Одескабель».

Методи дослідження. Для написання кваліфікаційної магістерської роботи були використані такі методи дослідження: факторний аналіз, аналіз основних техніко-економічних показників, порівняльний аналіз, аналітично-статистичний, графічний методи.

Інформаційна база дослідження кваліфікаційної роботи включає: Закони України та нормативні акти стосовно теми магістерської роботи,

літературні джерела, посібники та практичні збірники, статті різних авторів, що вивчали ефективність використання персоналу на підприємстві, фінансова та статистична звітність на підприємстві ПАТ «Одескабель», за останні три роки.

Практичне значення одержаних результатів може бути використано у діяльності ПАТ «Одескабель» для підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві.

Апробація результатів роботи. Головні положення і результати дослідження доповідалися автором і обговорювалися на IV міжвузівській науково-практичній конференції «Незалежна Україна: вектори політичного та соціально-економічного розвитку» (Одеса, 2020).

Публікації. Основні результати роботи викладено у 2 наукових публікаціях: 1 публікація у збірнику «Науковий студентський вісник» університету; 1 публікація у матеріалах міжвузівської науково-практичної конференції.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (найменувань). Загальний обсяг роботи становить сторінок . Основний зміст викладено на 90 сторінках. Робота містить 36 таблиць, 11 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти формування персоналу на підприємстві», були розглянуті теоретичні аспекти формування персоналу, розрахунок чисельності та рівня якості, основні види мотивації персоналу.

У другому розділі «Аналіз ефективності використання персоналу на ПАТ «Одескабель»», проаналізовано техніко-економічний стан підприємства, фінансову стійкість та рентабельність. Проаналізовано рівень забезпеченості персоналом, його рух та динаміку. За допомогою факторного аналізу неведений рівень ефективності використання персоналу.

У третьому розділі «Шляхи підвищення ефективності використання персоналу на ПАТ «Одескабель», був розрахований економічний ефект від впровадження двох заходів розроблених на основі закордонних моделей мотивації праці та рівня адаптації нових працівників.

Висновки

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких наступні:

1. Найбільш важливим елементом продуктивних сил і головним джерелом розвитку економіки є люди; їх майстерність, освіта, підготовка, мотивація діяльності. Персонал за допомогою своїх навичок та здібностей створюють конкурентну середу яка на пряму залежить від рівня добробуту населення, якості освіти, навколишнього оточення, внутрішньої структури підприємства. Доведено що рівень виробництва на пряму залежить від таких показників: кількість працівників, рівень кваліфікації.

2. Для безперебійного функціонування виробничого процесу і виконання планів на підприємстві, визначаються чисельні та якісні потреби у всіх категоріях працівників. При цьому треба забезпечити раціональне використання трудових ресурсів, робочого часу. Для цього застосовують формули: планової чисельності персоналу за різними видами діяльності, рівень трудомісткості, формула Розенкранца, коефіцієнт плинності та руху кадрів. Важливим елементом є збереження балансу підприємства та створення трудових резервів через імовірність їх втрати.

3. Найпоширенішим фактором підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві є його мотивація. Як стверджую американський психолог Абрахам Маслоу: Людина це тварина яка постійно відчуває ті чи інші бажання. І цим мотивуються, при проведенні аналізів робіт різних вчених було виявлено що класифікація методів мотивації проходить у трьох напрямках: організаційно-адміністративний, економічний та соціально-психологічний. Та найпоширенішим мотиваційним стимулом для працівника все ж таки є матеріально-грошова винагорода.

4. У другому розділі кваліфікаційної роботи було розглянуто підприємство ПАТ «Одескабель», яке існує з 1949 року та є провідним виробником кабельної продукції не тільки в Україні, а також на світових ринках. Рівень реалізованої продукції за досліджує мий період тільки зростає. Найбільший є попит на продукцію волоконно-оптичного кабелю яка має тенденцію до збільшення у періоді з 2018 по 2019 рік на 41832 тис. грн., а також на кабель міського телефонного зв'язку на 141526 тис. грн., основні оборотні активи ПАТ «Одескабель» у 2017 році робили 2,739 обороти, у 2018 році 2,796 обороти, а у 2019 році знизився на 0,248 пунктів та зробив 2,5 оборотів. У період з 2017 по 2018 рік рентабельність продукції зменшилась на 2,7% (з 17,3% до 14,6%), але збільшилась на 1,2 % у наступному 2019 році та склала 15,8 %. Рентабельність власного капіталу різко знизилась з 15,9% до 3,3% у 2018, але має тенденцію на майбутнє підвищення починаючи з 2019 року 4,4%. Аналіз показників фінансової стійкості та коефіцієнту Бівера вказують на те що підприємство є досить стабільним.

5. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами показав що воно забезпечене персоналом кількість якого кожен рік збільшувалась з 879 до 964 особи за досліджує мий період . Негативними факторами є велика кількість персоналу який звільнився за власним бажанням, це свідчить про низький рівень адаптації на підприємстві. Так як підприємство трудомістке то відсоткове співвідношення робітників до керівничо-службового персоналу зростає кожен рік.

6. Аналіз ефективності використання персоналу за допомогою факторного аналізу показників рентабельності персоналу двома методами: цепних підстановок та ізолюваного методу, де було виявлено що рівень рентабельності персоналу знизився, це сталося за рахунок зміни таких факторів: зміна фондівддачі знизила рівень рентабельності на 11,43 тис. грн. на особу або на 18,6 %, зміна рівня рентабельності продаж також знизило рентабельність персоналу на 4,29 тис. грн. на особу або на 7 %. Проте є

фактори, що позитивно вплинули на рівень рентабельності персоналу: частки реалізованої продукції у обсязі виробленої продукції та фондоозброєність. Також спостерігається випередження рівня заробітної праці у порівнянні з рівнем реалізованої продукції.

7. Для підвищення рівня рентабельності персоналу на підприємстві було проаналізовано 6 видів закордонної мотивації, із яких була обрана «Французька» модель, так як саме вона поєднує у собі елементи заохочення та покарання за невиконання планів. Проаналізовано та у майбутньому застосовано нову систему оцінювання робітничого персоналу.

8. На досліджуємому підприємстві важливим фактором є рівень адаптації персоналу. Порівнявши показники рівня плинності кадрів робимо висновок про слабкість адаптивних методів. Розглянуто: три моделі, чотири етапи та п'ять факторів адаптації працівників на підприємстві.

9. Останнім кроком був розрахунок економічного ефекту на підприємстві за допомогою впровадженої «Французької моделі» мотивації праці, створення комісії для оцінювання робітничого складу підприємства для преміювання за створеною системою критеріїв оцінки. Також був створений фонд преміювання робітників який склав 11993,9 тис. грн. на рік. Впровадження цієї моделі передбачало збільшення продуктивності праці на 18% що несе за собою збільшення прибутку на 31037,6 тис. грн. Розрахунок рівня адаптації на підприємстві після впровадження заходів: проведення тренінгів, розробки інформаційних стендів, введення менторства та періодичного анкетування збільшили коефіцієнт адаптації на 25 % та знизили кількість звільнень на підприємстві. Завдяки впровадженню спостерігається зменшення кількості звільнень на 20 осіб, що веде за собою зменшення витрат через простой на виробництві та пошук нових працівників. Загалом зниження відбулись на 148,23 тис. грн у день. Що дало змогу збільшити обсяг реалізованої продукції на 37050,68 тис. грн.

АНОТАЦІЯ

Дегтяренко В.О. «Підвищення ефективності використання персоналу на підприємстві»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр

зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва освітньої програми)

Одеський національний економічний університет.

Одеса, 2020.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – персонал підприємства ПАТ «Одескабель».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти, що стосуються поняття персоналу та його ефективного використання, акцентуються увага на сутність, складові, специфічні властивості та особливості оцінювання.

Проаналізовано рівень та динаміка найбільш важливих техніко-економічних показників діяльності підприємства ПАТ «Одескабель», проведений аналіз забезпеченості, стану, руху, рівня використання персоналу.

Запропоновано заходи, що сприяють підвищенню ефективності використання персоналу на підприємстві що веде за собою збільшення прибутковості.

Ключові слова: персонал, структура персоналу, кваліфікація, рентабельність персоналу, трудові ресурси, види мотивації, рівень адаптації, використання персоналу.

ANNOTATION

Degtyarenko Vitaliy. «Improving the efficiency of personnel use in the enterprise»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty

076 «Business, trade and business activity"»

for the educational program «Economics and strategy of development of industry»

Odessa National Economics University.

Odessa, 2020.

Master's qualification work consists of three sections. Object of study - personnel of the enterprise PJSC "Odeskabel".

The work deals with the theoretical aspects of the concept of staff and its role in the production process, including focus on the methodological foundations of planning the number of employees and the factors of increasing the efficiency of the use of employees at the enterprise.

The level and dynamics of the most important technical and economic indicators of the enterprise PJSC "Odeskabel" have been investigated, the analysis of the security and efficiency of personnel use have been carried out.

Measures are proposed to improve the efficiency of the use of staff at the enterprise.

Key words: staff, staff structure, qualification, staff profitability, labor resources, types of motivation, level of adaptation, use of staff.